

ชุดการสอน

เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

รายวิชาภาษาไทย 3 ท32101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เล่มที่ 3

ค้นคว้าคำประพันธ์

สอนโดย

นายพีรวรรณ จิตนวล

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนกวางโจนศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

กรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย

อุรารานร้าวแยก
เอนพระองค์ลงทบ
เหนือคอกชxonชบ
วายชีวาม์สุดสิ้น

ยลสยบ
ท้าวคิน
สังเวช
สู่ฟ้าเสวยสวรรค

คู่มือการเรียนรู้การสอนที่ 3

วิชา ท 32101 ภาษาไทย 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง คั่นคว่ำคำประพันธ์

เวลา 2 ชั่วโมง

มาตรฐานและตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 4.1	เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ
มาตรฐาน ท 5.1	เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท4.1 ม. 4-6/4 แต่งบทร้อยกรอง

ท5.1 ม.4-6/ 1 วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกชนิดของคำประพันธ์ที่ปรากฏในเรื่องลิลิตตะเลงพ่ายได้
2. อธิบายผังภูมิของคำประพันธ์ในเรื่องลิลิตตะเลงพ่ายได้
3. นักเรียนสามารถแต่งคำประพันธ์ประเภทร่ายได้

คำแนะนำในการทำกิจกรรม

การเรียนรู้ในเรื่อง ศึกษาคำประพันธ์ นักเรียนจะต้องปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

1. ศึกษาคู่มือให้เข้าใจ และทำกิจกรรมตามคำแนะนำในคู่มือการเรียนรู้ที่ละกิจกรรมตามลำดับ
2. ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศึกษาคำประพันธ์ ใช้เวลา 25 นาที
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกเรื่อง ศึกษาคำประพันธ์ ใช้เวลา 25 นาที
4. นักเรียนทำแบบทดสอบ จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที

การประเมินผล

1. ประเมินผลจากความสนใจในการศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปและการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ
2. ประเมินผลจากการทำคะแนนแบบฝึก
3. ประเมินผลจากคะแนนแบบทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ศึกษาคำประพันธ์
2. แบบฝึกพร้อมเฉลย
3. แบบทดสอบพร้อมเฉลย
4. หนังสือแบบเรียน วรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง คั่นคว่ำคำประพันธ์
ประกอบชุดการสอนที่ 3
เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
วิชา ท 32101 ภาษาไทย 3
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นายพีรวรรณ จิตนวล
ครูชำนาญการ
โรงเรียนกวางโจนศึกษา อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สารที่ 4, 5 จัดทำขึ้นเพื่อประกอบชุดการสอนที่ 3 เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

บทเรียนสำเร็จรูปนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนสนใจเพราะได้ปรับเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยได้แทรกรูปภาพการ์ตูนมานำเสนอ มีการนำเสนอเนื้อหาทีละช่วง และทำกิจกรรม พร้อมทำแบบฝึกหัดต่อเนื่องกันไป ผู้เรียนสามารถตรวจคำตอบได้ทันทีที่เกิดความสนใจ และสามารถวัดความรู้ของตนเองได้ ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี ต่อสารที่ 4, 5 ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ผู้สอนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง และควรศึกษารายละเอียดให้เข้าใจ พร้อมทั้งฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามคำแนะนำ ไม่ลัดขั้นตอน เพื่อสร้างความซื่อสัตย์ต่อตนเองอย่างเคร่งครัด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนเป็นอย่างดี

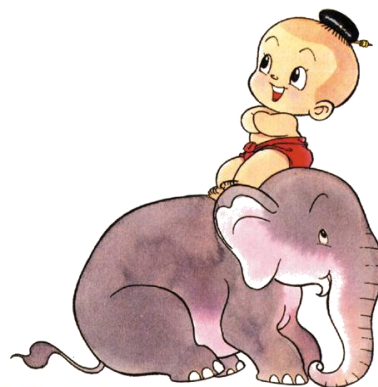
นายพีรวรรณ จิตนวล

ครู ชำนาญการ

คำชี้แจงสำหรับครู

1. บทเรียนสำเร็จรูปนี้ใช้ประกอบการสอนที่ 3 เรื่อง คั่นคว่ำคำประพันธ์ (ลิลิตตะเลงพ่าย)
2. ให้นักเรียนศึกษาบทเรียนนี้ด้วยตนเอง โดยกำหนดเวลาให้เหมาะสมตามความสามารถของนักเรียน
3. แนะนำวิธีใช้บทเรียนให้นักเรียนเข้าใจก่อนนำไปใช้
4. คอยให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเมื่อมีปัญหา

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. ก่อนการศึกษาเนื้อหาในบทเรียนสำเร็จรูปเล่มนี้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนพร้อมตรวจคำตอบในหน้าถัดไป
2. ก่อนการศึกษาเนื้อหาสาระให้อ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้เข้าใจ
3. การเสนอบทเรียนสำเร็จรูปได้แบ่งออกเป็นตอน ๆ เรียกว่ากรอบ แต่ละกรอบจะมีเนื้อหาสั้น ๆ จัดเรียงตามลำดับให้ศึกษาทีละกรอบ ไม่ข้ามกรอบ ดำเนินไปจนครบทุกกรอบ
4. ขณะที่ศึกษาแต่ละกรอบให้ตอบคำถามที่กำหนดในท้ายกรอบ ถ้าตอบผิดให้นักเรียนกลับไปศึกษาเนื้อหาอีกครั้ง เมื่อตอบถูกต้อง จึงเริ่มศึกษากรอบต่อไป
5. ศึกษาให้ครบทุกกรอบ แล้วทำแบบทดสอบหลังเรียน พร้อมทั้งตรวจคำตอบในหน้าถัดไป จากนั้นเปรียบเทียบผลความก้าวหน้าของการเรียน
6. เมื่อนักเรียนเข้าใจถึงขั้นตอนการศึกษามบทเรียนสำเร็จรูปแล้วขอให้นักเรียนเริ่มศึกษาได้เลย
7. เมื่อทำกิจกรรมครบทุกขั้นตอนแล้วนำบทเรียนส่งคุณครู

กรอบที่ 1

ครูมั่นใจว่านักเรียนจะรักภาษาไทยและมีความสุข
กับบทเรียนชุดนี้ ครูมีน้อง ๆ 2 คน จะมากอยเป็นเพื่อน
และเป็นกำลังใจให้นักเรียนค่ะ

ยินดี ต้อนรับ
นักเรียนทุกคนจ้ะ

กรอบที่ 2

สวัสดีครับพี่ๆ ผมชื่อ เด็กดี ครับ
ผมขอให้พี่ๆ มาสนุกกับบทเรียนชุดนี้นะครับ
ผมจะพาพี่ๆ ไปรู้จักกับคำประพันธ์ในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ครับ

สวัสดีครับพี่ๆ ผมชื่อ กล้าหาญ ครับ
ก่อนอื่นพี่ๆ จะต้องทราบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังก่อนว่า
บทเรียนสำเร็จรูป นี้จะทำให้พี่ๆ ได้รับประโยชน์อย่างไรบ้าง

1. บอกลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้แต่ง ลิลิตตะเลงพ่ายได้
2. บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภทร่ายสุภาพและโคลงสุภาพได้
3. อธิบายผังภูมิของคำประพันธ์ประเภทร่ายสุภาพ
และโคลงสุภาพได้

กรอบที่ 3

พี่ๆ คงเคยได้ยินคำว่า “ลิลิต” พี่ๆ ทราบหรือไม่ว่า
ลิลิต คือ คำประพันธ์ประเภทร้อยกรองแบบหนึ่ง
ซึ่งใช้โคลงและร่ายต่อสัมผัส(ร้อยโคลง)กันเป็นเรื่องราว

พี่ๆ ครับ อย่าลืมตอบคำถาม ข้างล่างนี้ครับ
คำประพันธ์ประเภทร้อยกรองซึ่งใช้โคลงและร่าย
ต่อสัมผัสกันเป็นเรื่องราว เรียกว่า.....

กรอบที่ 4

โอ้โฮ พี่ๆ เก่งจัง
 พี่ๆ ครับ แล้วรู้หรือไม่ว่า ขนบการแต่งลิลิต ต้องเริ่มต้นด้วยร้อย
 และกล่าวถึงพระบรมเดชานุภาพของพระมหากษัตริย์นะครับ
 ส่วน ลิลิต มี 2 ประเภท คือ ลิลิตสุภาพ และ ลิลิตโปราณ

อย่าลืม
 ตอบคำถามด้วยนะครับ
 ลิลิต แบ่งเป็น.....ประเภท

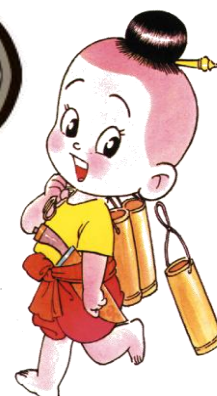

กรอบที่ 5

ว้าว พี่ ๆ ตอบถูกอีกแล้ว
 เออ แล้วเด็กดี รู้หรือเปล่าว่า ลิลิตสุภาพ
 เป็นลักษณะคำประพันธ์ในการแต่ง เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
 ส่วน ลิลิตโบราณ ประกอบด้วย ร่ายฉันและโคลงฉัน
 ซึ่งใช้แต่งในเรื่อง ลิลิตยวนพ่าย ใ้ครับ

รู้ซิ ว่าแต่ว่า พี่ ๆ จะรู้หรือเปล่าว่า เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
 แต่งด้วยคำประพันธ์ ประเภท.....

กรอบที่ 6

พี่ๆ ตอบถูก อีกแล้ว ขอปรบมือให้เป็นรางวัล เปะ เปะ
แล้ว รู้หรือเปล่าว่า ลิลิตสุภาพ
ประกอบด้วย ร่ายสุภาพและ โคลงสุภาพ ครับผม

กล้าหาญ ขอถามว่า คำประพันธ์ประเภท ลิลิตสุภาพ
ประกอบด้วยร่ายสุภาพ และ.....

กรอบที่ 7

โอ้โฮ ตอบถูกอีกแล้วครับท่าน เอ้า..เอารอยยิ้มหวานๆของคนนั่งข้างๆ
เป็นรางวัลไปก่อน นะครับ

ถาม เด็กดี บ้างดีกว่าว่าจะเก่งเหมือนพี่ ๆ หรือเปล่า
เอ้า เด็กดีรู้ไหมว่า คำประพันธ์ประเภท ร่ายสุภาพ
มีลักษณะบังคับอย่างไร

เด็กดี เคยอ่านในหนังสือนะครับ ร่ายสุภาพ มีลักษณะบังคับ คือ
1 บท มีตั้งแต่ 5 วรรคขึ้นไป แต่ละวรรคกำหนดให้มี 5 คำ
และที่สำคัญตอนท้าย ต้องจบด้วย โคลง 2 สุภาพ ครับผม

เก่งมากเลย ถ้าย่างนั้น เรามาถามพี่ ๆ กันเถอะว่า
ร่ายสุภาพ 1 บท มี.....วรรค วรรคละ.....คำ

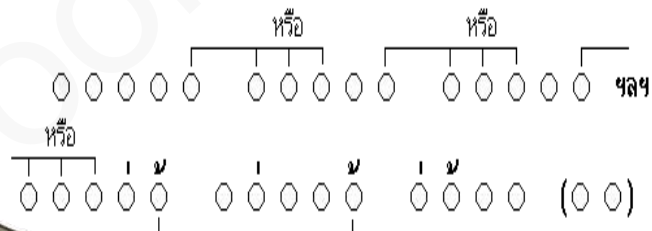
5 วรรคขึ้นไป
วรรคละ 5 คำ

กรอบที่ 8

เด็กดี กับ กล้าหาญ จะเขียน ผังภูมิ ของรายสัปดาห์ ให้พี่ ๆ ดู
คิดซะว่าเป็นการทบทวนความรู้เดิมนะครับ

รายสัปดาห์

ดูจากผังภูมิแล้ว พี่ ๆ รู้ไหม ตอนท้ายของรายสัปดาห์
ต้องจบด้วยคำประพันธ์ชนิด.....

กรอบที่ 9

เราก็ได้ทราบการแต่งรายสุภาพไปแล้ว เด็กดีรู้ไหมคำประพันธ์ประเภทโคลงสุภาพ ที่ใช้แต่งใน เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ประกอบด้วย โคลงสองสุภาพ โคลงสามสุภาพและโคลงสี่สุภาพ นะครับ

เด็กดี รู้ครับ
ว่าแต่พี่ๆ ตอบได้บ้างไหมว่า
โคลงสุภาพที่แต่งในลิลิตตะเลงพ่าย ประกอบไปด้วย
โคลงสองสุภาพ โคลงสามสุภาพ และโคลง.....

โคลงสี่สุภาพ

กรอบที่ 10

อ้ออ้อ พี่ ๆ ตอบถูกอีกแล้ว เก่งจัง หล่อด้วย
แล้วรู้หรือเปล่าครับในเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ใช่ว่าร้ายสุภาพและโคลงสุภาพ
แต่งสลับกันไปจนจบเรื่อง รวมทั้งหมดถึง 439 บทเลยทีเดียว

อ้ออ้อ ขนาดนั้นเลยหรือครับ ไม่น่าเชื่อเลยว่ากวีไทยของเราจะเก่งขนาดนี้

แล้ว พี่ ๆ จะรู้หรือเปล่านะ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย
ใช้คำประพันธ์ประเภทร้ายสุภาพและโคลงสุภาพ
แต่งรวมกันตั้งแต่ต้นจนจบ

จำนวน.....บท

กรอบที่ 1

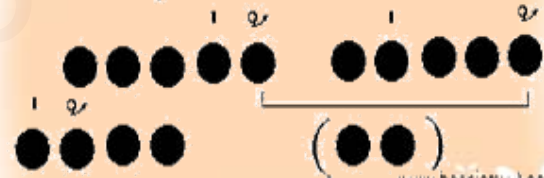
อยากรู้จัง โคลงสองสุภาพ มีผังภูมิและข้อบังคับอย่างไร
เด็กดี บอกได้ไหม

อ้อ สบายมาก คุณะ
ผังภูมิ โคลงสองสุภาพ มีดังนี้

โคลงสองสุภาพ

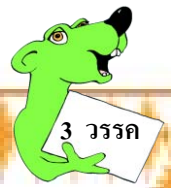
บังคับ โคลงสองสุภาพ บทมี 3 วรรค วรรคหนึ่งมี 5 คำ

ยกเว้น วรรคสุดท้ายมีเพียง 4 คำ ตอนท้ายมีคำสร้อยได้ 2 คำ

สัมผัส โคลงสองสุภาพ มีสัมผัสอยู่เพียงแห่งเดียว คือ คำสุดท้ายของวรรคแรก
ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ 2

พี่ๆ รู้ไหมครับ โคลงสองสุภาพ

1 บท มี.....วรรค

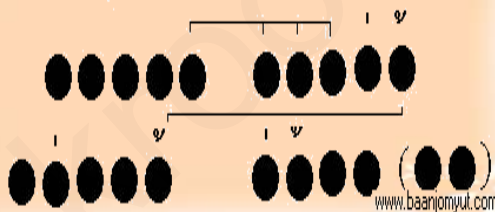
กรอบที่ 12

อยากรู้จัก โคลงสามสุภาพ มีผังภูมิและข้อบังคับอย่างไร
เด็กดี บอกได้ไหม

อ้อ ได้ คุณะ
ผังภูมิ โคลงสามสุภาพ มีดังนี้

โคลงสามสุภาพ

บังคับ บทหนึ่งมี 4 วรรคๆ ละ 5 คำ

ยกเว้น วรรคสุดท้ายซึ่งมี 5 คำ และอาจมี คำสร้อยตอนท้ายอีก 2 คำ

สัมผัส คำสุดท้ายของวรรคแรก สัมผัสไปยังคำที่ 3 ของวรรคที่ 2
และคำสุดท้าย ของวรรคที่ 2 สัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ 3

พี่ๆ รู้ไหมครับ โคลงสามสุภาพ

1 บท มี.....วรรค

กรอบที่ 13

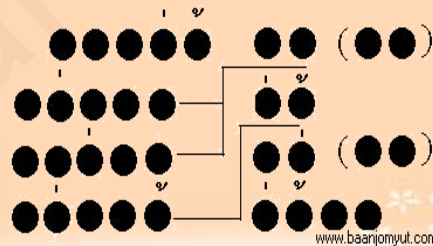
อยากรู้จัก โคลงสี่สุภาพ มีผังภูมิและข้อบังคับอย่างไร
กล้าหาญ บอกได้ไหม

อ้อได้ ผังภูมิ โคลงสี่สุภาพ
มีดังนี้

โคลงสี่สุภาพ

บังคับ บทหนึ่ง มี 4 บาท (หนึ่งบาท มี 2 วรรค)

วรรคหน้า 5 คำ วรรคหลัง 2 คำ

ยกเว้น บาทที่ 4 ที่มี วรรคหลัง 4 คำ นอกจากนี้ในบาทที่ 1

และบาทที่ 3 อาจมีสร้อยคำได้ อีกบาทละ 2 คำ

บังคับคำเอก 7 คำ คำโท 4 คำ โดยถือรูปวรรณยุกต์เป็นเกณฑ์

และคำเอกอาจใช้คำตายแทนได้

พี่ๆ รู้ไหมครับ โคลงสี่สุภาพ

บังคับคำเอก.....คำ โท....

กรอบที่ 14

นี่ กล่าวหาญ รู้ไหม ว่าลืมนบอกอะไร
สัมผัสของโคลงสี่สุภาพไป

กล่าวหาญ กำลังจะบอกอยู่นี้ละ เด็กดี ใจร้อนจัง

สัมผัส โคลงสี่สุภาพ ได้แก่

คำสุดท้ายของบาทที่ 1 (ไม่นับคำสร้อย)

ส่งสัมผัสไปยังคำที่ 5 ของบาทที่ 2 และบาทที่ 3

คำสุดท้ายของบาทที่ 2 ส่งสัมผัสไปยังคำที่ 5 ของบาทที่ 4

ส่วนสัมผัสในของโคลงสี่สุภาพ นิยมสัมผัสอักษร

พื้ๆทราบหรือไม่ครับสัมผัสในของโคลงสี่สุภาพ

นิยมใช้สัมผัส.....

กรอบที่ 15

พี่ ๆ คงรู้จักถ่ายสุภาพและโคลงสุภาพไปแล้วนะครับ
เพื่อทบทวนว่าพี่ ๆ เข้าใจดีเพียงใด
ลองทำแบบฝึกหัดทบทวนอีกครั้ง

อย่าลืมตรวจคำตอบนะครับ ถ้าคะแนนน้อย
ไม่ต้องเสียใจ ย้อนกลับไปศึกษาใหม่
พวกเราเชื่อว่าพี่ ๆ ต้องทำได้ดีแน่ๆ

เมื่อพี่ ๆ ทำแบบฝึกทบทวนบทเรียนนี้เสร็จแล้ว
แสดงว่าพี่ ๆ ได้ศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปนี้เสร็จสมบูรณ์
พวกเรา ขอให้พี่ ๆ โชคดี
และสนุกกับการศึกษาในบทต่อไปนะครับ

แบบฝึกชุดการสอนที่ 3

ค้นคว้าคำประพันธ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

เวลา 20 นาที

คำสั่ง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญา สูง กลาง ต่ำ เลือกประธานกลุ่ม กรรมการ และเลขานุการกลุ่ม จากนั้นให้แต่ละกลุ่ม ทำแบบฝึก โดยจับคู่คำถามในหน้า ก กับคำตอบในหน้า ข โดยนำอักษร ก-จ ใน หน้า ข เติมลงในช่องตอบให้ถูกต้อง แล้วนำเสนอผลงาน กลุ่มละ 4 นาที

หัวข้อที่นำเสนอ เรื่อง.....

รายชื่อสมาชิก

1. ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....
2. ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....
3. ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....
4. ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....
5. ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....
6. ชื่อ.....	ชั้น.....	เลขที่.....

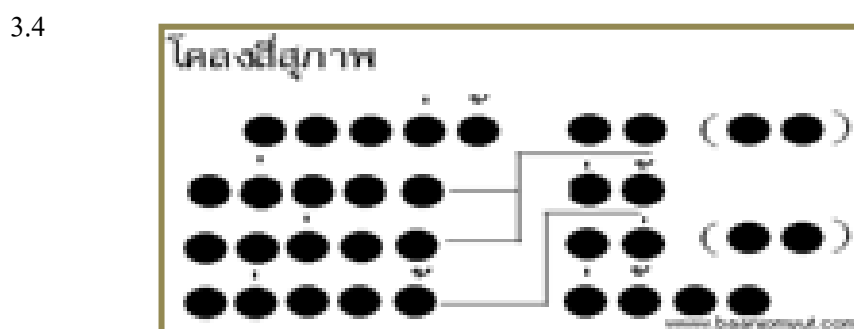
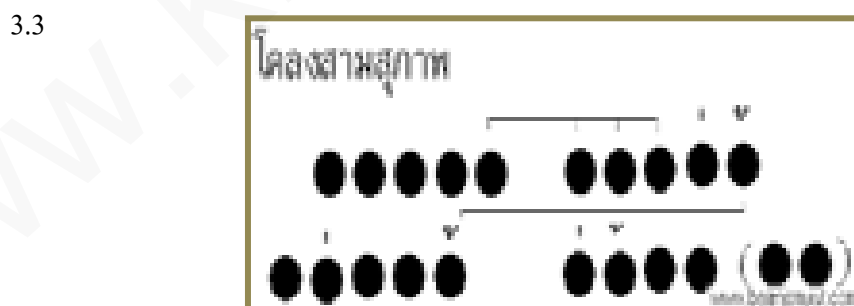
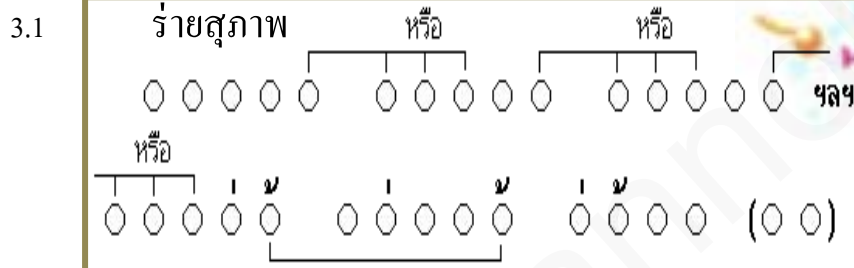
[illegible]

แบบฝึกหัดระหว่างเรียนที่ 1

เรื่อง ค้นคว้าคำประพันธ์ จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

หน้า ก

1. ลิลิตตะเลงพ่าย แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใดบ้าง
2. ลิลิต หมายถึงคำประพันธ์ชนิดใด
3. ให้พิจารณาแผนผังของคำประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วจับคู่ให้ถูกต้อง

หน้า ข

ก. ล่วงดูด่านเจดีย์ สามองค์มีแห่งไหน
แดนต่อแดนกันนั้น เพื่อรู้ราวทาง

ข. เสร็จเสาวนีย์สั่งสนม เนื่องบังคมคำราช พระบาททันทนิทรา จวนเวลาล่วงสาง
พื้นนภางค์เผือดดาว แสงเงินขาวขอบฟ้า แสงทองจ้ำจับเมฆ.....ฯลฯ.....ขอลาองค์ท่านให้
ไปเผด็จศักรให้ เทียดเสียนศึกสยาม ถิ่นนา

ค. พระฟังความลูกท้าว ลาเสด็จศึกด้าว
ดั่งเบื่องบรรหาร

ง. กระเด็นกระตัวตื่น แดกคน
ย่องย่องขอดยุกยิล โยกย้าย
นกเปล่านกปลีปน ปลอมแปลก กันนา
คล่ำคล่ำคลั่งโคลงคล้าย กู่เกล้าคลอเคลีย

จ. คำประพันธ์ที่ประกอบด้วย ร่ายสุภาพและโคลงสุภาพ แต่งสลับกันไป

ฉ. แต่งด้วยลิลิตสุภาพ ประกอบด้วยร่ายสุภาพ โคลงสองสุภาพ โคลงสามสุภาพ และโคลงสี่สุภาพ
แต่งสลับกันไป จำนวน 439 บท โดยได้แบบอย่างมาจากลิลิตยวนพ่าย ที่แต่งขึ้นในสมัยอยุธยา
ตอนต้น ลิลิตเปรียบได้กับงานเขียนมหากาพย์ จัดเป็นวรรณคดีประเภทเฉลิมพระเกียรติ
พระมหากษัตริย์

เฉลยแบบฝึกหัดระหว่างเรียนที่ 1

เรื่อง คั่นคว่ำคำประพันธ์ จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

ข้อ	คำตอบ
1.	ฉ
2.	จ
3.	ข
4.	ค
5.	ก
6.	ง

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียนชุดการสอน ที่ 3

ค้นคว้าคำประพันธ์
เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดเป็นลักษณะคำประพันธ์ของเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

- ก. กลอน
- ข. กาพย์
- ค. ลิลิต
- ง. ฉันท์

จงพิจารณาคำประพันธ์ในข้อ 2-5 แล้วใช้ตัวเลือกต่อไปนี้ตอบคำถาม

- ก. ร่ายสุภาพ
- ข. โคลงสองสุภาพ
- ค. โคลงสามสุภาพ
- ง. โคลงสี่สุภาพ

2. สลักใดใดสลักนื่อง แขนงนอน ไพรฤา

เพราะเพื่่อมารารณรอน เส็กไซริ

สละสละสมร เสมอชื่อ ไม่นา

นึกระกำนามไม้ แม่นแม่นทรวงเรียม

3. ภูบาลอื่นอำนาจ อวยพระพรเลิศล้ำ

จงอุรุขัย่าพัน แห่งเจียมมือเทอญ พ่อนา

4. “เคลื่อนพลตามเกล็ดนาค ตากเต็มท่งแถวเถื่อน เคลื่อนกล่นแสนยาทัพ ถับปะทะไพรินทร์
ส่วนหัตถ์อินอุภัย เจ้าพระยาไชยานุภาพ เจ้าพระยาปราบไตรจักร”
5. จำใจจะจากสร้อย อยู่เมื่อย่าละห้อย
ห่อนซำคิ่นสม แม่แล

ใช้คำประพันธ์ต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 6-7

1.	พระผาดผายสู่ห้อง
หนุ่มหน้าพระสนม	หาอนุชนวน้อง
2.	ปวงประนมบเกล้า
อยู่ถ้าทูลสนอง	งามเสี้ยมเฟี้ยวเฝ้า
3.	กรตระกองกอดแก้ว
คลาดเกล้าคลาสมร	เรียมจักร้างรสแล้ว
4.	จำใจจะจากสร้อย
ห่อนซำคิ่นสม	อยู่เมื่อย่าละห้อย
แม่แล
6. ข้อใดให้อารมณ์สะท้อนใจด้วยการเล่นสัมผัสพยัญชนะมากที่สุด
- ก. 1
ข. 2
ค. 3
ง. 4
7. ข้อใดมีคำเพลงวรรณยุกต์
- ก. 1
ข. 2
ค. 3
ง. 4
8. ข้อใด คือลักษณะคำประพันธ์ประเภท ลิลิต
- ก. โคลงแต่งสลับกับฉันท์
ข. กาพย์แต่งสลับกับโคลง
ค. ร่ายและโคลงแต่งสลับกัน
ง. กาพย์แต่งสลับกับร่าย

9. ลิลิตตะเลงพ่ายแตกต่างจากลิลิตยวนพ่ายในข้อใด

- ก. เป็นวรรณคดีประเภทสวดวีรกรรมของพระมหากษัตริย์
- ข. ลักษณะของคำประพันธ์ที่ใช้ในการแต่งเป็นลิลิต
- ค. เริ่มต้นด้วยบทไหว้ครูจากนั้นเป็นการสวดวีรกรรม
- ง. ตอนท้ายเป็นการกล่าวขอพระเกียรติ

10. ลิลิตตะเลงพ่าย กวีจะใช้คำประพันธ์ประเภทใดเมื่อใด

- ก. เมื่อต้องการจะบรรยายเรื่องด้วยความไพเราะ
- ข. เมื่อต้องการดำเนินเรื่องด้วยความรวดเร็ว
- ค. เมื่อต้องการให้เกิดภาพพจน์เป็นบางครั้งบางคราว
- ง. เมื่อต้องการพรรณนาถึงการยกทัพต่อสู้

ถ่าย ภักดี และคณะ (กรุงเทพมหานคร: มหาสนุก. ศรีสยามพรีนซ์เอนด์เพคส์ จำกัด, 2551)

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน -หลังเรียนชุดการสอนที่ 3

เรื่อง คั่นคว่ำคำประพันธ์ จากเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

ข้อ	คำตอบ
1.	ก
2.	ง
3.	ก
4.	ก
5.	ข
6.	ก
7.	ข
8.	ก
9.	ข
10.	ก

แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ วิชา ท 32101 ภาษาไทย 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/..... เรื่อง..... แผนการจัดการเรียนรู้ที่..... ชื่อ – สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....	
--	--

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1. มีการเตรียมตัวและความพร้อมในการเรียน				
2. ความสนใจ กระตือรือร้นในขณะเรียน				
3. การตอบคำถาม หรือแสดงความคิดเห็น				
4. การซักถามอย่างสร้างสรรค์				
5. การมีส่วนร่วมและแสดงบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม				
รวม				

ระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
17 – 20	ดีมาก
13 – 16	ดี
9 – 12	ปานกลาง
5 – 8	พอใช้
0 - 4	ควรปรับปรุง

ผู้ประเมิน

☐ นักเรียน ☐ เพื่อนนักเรียน	☐ ครู ☐ อื่น ๆ
ผลการประเมิน	
ลงชื่อผู้ประเมิน (.....)	

รายละเอียดเกณฑ์แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
--

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน				น้ำหนัก จุดเน้น
	4	3	2	1	
1. การวางแผน การปฏิบัติงาน	มีขั้นตอน การจัด ตำแหน่ง หน้าที่ ครบถ้วน	มีขั้นตอน การจัด ตำแหน่ง หน้าที่ ขาด 1 ตำแหน่ง	มีขั้นตอน การจัด ตำแหน่ง หน้าที่ ขาด 2 ตำแหน่ง	มีขั้นตอน การจัด ตำแหน่ง หน้าที่ ขาด 3 ตำแหน่ง	1
2. ความ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่	ทุกคนมีหน้าที่ และความ รับผิดชอบต่อ หน้าที่ของตน	มีผู้มีหน้าที่แต่ ไม่รับผิดชอบ 1 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ ไม่รับผิดชอบ 2 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ ไม่รับผิดชอบ 3 คน	3
3.การมีส่วนร่วม	ทุกคน มีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงาน กลุ่ม	ขาด ความร่วมมือ ในกลุ่ม 1 คน	ขาด ความร่วมมือ ในกลุ่ม 2 คน	ขาด ความร่วมมือ ในกลุ่ม 3 คน	3
4.เวลา	เสร็จ ตามกำหนด และผลงาน มีคุณภาพ	เสร็จช้ากว่า กำหนด 5 นาที และผลงาน มีคุณภาพ	เสร็จช้า กว่ากำหนด 7 นาที และผลงาน มีคุณภาพ	เสร็จช้า กว่ากำหนด 10 นาที และผลงาน มีคุณภาพ	1
5.การรับฟัง ความคิดเห็น	ทุกคนรับฟัง ความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน ภายในกลุ่ม	ร้อยละ 80 ของกลุ่ม รับฟัง ความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน	ร้อยละ 60 ของกลุ่ม รับฟัง ความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน	ร้อยละ 40 ของกลุ่ม รับฟัง ความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน	2

ระดับคุณภาพ ผู้ประเมิน

คะแนน 33 — 40 ดีมาก

คะแนน 25 — 32 ดี

คะแนน 17 — 24 ค่อนข้างดี

คะแนน 9 — 16 พอใช้ ผลการประเมิน

คะแนน 0 — 8 ปรับปรุง

☐ ผู้เรียน

☐ เพื่อนผู้เรียน

☐ ผู้สอน

☐ อื่น ๆ.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(...../...../.....)

แบบประเมินแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

วิชา ท 32101 ภาษาไทย 3

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/.....

เรื่อง.....แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

ชื่อ กลุ่ม ชั้น ม...../.....

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน/ระดับคะแนน				ระดับ คุณภาพ
		การใช้ภาษา	เนื้อหา	เวลา	คะแนนรวม	
		12	16	12	40	

ระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
33 – 40	ดีมาก
25 – 32	ดี
17 – 24	ปานกลาง
9 – 16	พอใช้
0 - 8	ควรปรับปรุง

ผู้ประเมิน

- ☐ นักเรียน ☐ ครู
☐ เพื่อนนักเรียน ☐ อื่น ๆ

ผลการประเมิน

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

รายละเอียดเกณฑ์แบบประเมินแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

ประเด็นการ ประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน				น้ำหนัก จุดเน้น
	4	3	2	1	
1. การใช้ ภาษา	1.ใช้คำ ข้อความ ได้เหมาะสม 2.เขียนสะกดคำ ได้ ถูกต้อง มีผิดบ้าง ไม่เกิน 3 คำ	1.ใช้คำ ข้อความได้ เหมาะสม 2.เขียนสะกด คำ ได้ถูกต้อง มีผิดบ้าง ไม่เกิน 5 คำ	1.ใช้คำ ข้อความ ได้เหมาะสม ปานกลาง 2.เขียนสะกด คำได้ถูกต้อง มีผิดบ้างไม่ เกิน 7 คำ	1. ใช้คำ ข้อความไม่ ค่อยเหมาะสม 2.เขียนสะกด คำผิดพลาด มากกว่า 7 คำ	3
2. เนื้อหา	1.เนื้อหาถูกต้อง มากกว่า 90% 2.เนื้อหาบ่ง บอกความรู้ ความเข้าใจ มาก 3.เนื้อหา แสดงความ คิดเห็นตรง ประเด็นดีมาก	1.เนื้อหา ถูกต้อง มากกว่า 75% 2.เนื้อหาบ่ง บอกความรู้ ความเข้าใจ ปานกลาง 3.เนื้อหาแสดง ความคิดเห็น ตรงประเด็นดี	1.เนื้อหา ถูกต้องน้อย กว่า 75% แต่ มากกว่า 50% 2.เนื้อหา บ่งบอกความรู้ ความเข้าใจ น้อย 3.เนื้อหาแสดง ความคิดเห็น ไม่ตรง ประเด็น	1.เนื้อหา ถูกต้องน้อย กว่า 50% 2.เนื้อหา ไม่บ่งบอก ความรู้ ความเข้าใจ 3.เนื้อหา ไม่แสดง ความคิดเห็น เลย	4
3. เวลา	งานเสร็จ ตามกำหนดเวลา และมีความ ประณีต	งานเสร็จ ตาม กำหนดเวลา แต่ขาด ความประณีต	งานเสร็จช้า กว่า กำหนดเวลา แต่มีความ ประณีต	งานเสร็จช้า กว่า กำหนดเวลา และงานขาด ความประณีต	3

ระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
33 – 40	ดีมาก
25 – 32	ดี
17 – 24	ปานกลาง
9 – 16	พอใช้
0 - 8	ควรปรับปรุง

ผู้ประเมิน

- ☐ นักเรียน ☐ ครู
☐ เพื่อนนักเรียน ☐ อื่น ๆ

ผลการประเมิน

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน
(.....)

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

จันจิรา จิตตะวิริยะพงษ์. (2548). **คู่มือเตรียมสอบระบบใหม่ ภาษาไทย 4-5-6.** กรุงเทพฯ :

บริษัท สำนักพิมพ์พ.ศ. พัฒนา จำกัด.

ด้อม และคณะ. (2551). **ขายหัวเราะ.** กรุงเทพฯ : ศรีสยามพริ้นท์เอนด์แพคค์ จำกัด.

ทิพย์วรรณ แสงศรี. (2550). **สมเด็จพระนเรศวรมหาราช.** กรุงเทพฯ : บริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

ชนศ เวศร์ภาดา และคณะ. (2547). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย วรรณสาร**

ภาษา ม.5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

เฟิน สตุติโอ. (2551). **มหาสนุก.** กรุงเทพฯ : ศรีสยามพริ้นท์เอนด์แพคค์ จำกัด.

ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ. (2548.) **คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ม. 5.** กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.

_____. (2554). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย วรรณคดีและ**

วรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : บริษัท อักษรเจริญทัศน์

จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการ**

เรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง

ประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน . (2551). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน**

วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตร

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.